

EKUMENINĘ SAVAITĘ MININT

Kl. Valentinas Kai nuoboda valdo krikštytus Lietuvos vaikus...

Kaip ir kasmet, nuo sausio 18-osios iki 25-osios, visame pasaulyje skirtingų konfesijų krikščionys meldžiasi už vienybę. Vienybės siekis labai kontrastuoja su tuo didžiuoli skausmingu susiskaldymu, kurį šiandien pasaulis išgyvena. Kokios vienybės turėtume siekti? Vardan ko? Ką kiekvienam krikščioniui turėtų reikšti Jėzaus paliktas vienybės priekasak? Dažnai galime sau kelti ir tikriausiai keliame tokius klausimus.

Šiais metais maldų už krikščionių vienybę savaitė buvo ypatinga ir tuo kad turėjome unikalią galimybę aplankyti vieną iš naujai atsiradusių *Tikėjimo žodžio* bažnyčių, išsikūrusią ir savo veiklą plečiančią Vilniuje, Pilaitėje.

Apie *Tikėjimo žodžio* bendriją dar dažnas yra linkęs kalbėti su tam tikru atsargumu arba ši tema apskritai apeinama. Norėčiau kritiškai žvilgsniu įvertinti šios naujai atsiradusios bendruomenės teigiamus ir neigiamus aspektus.

Naujų religinių judėjimų atsiradimas ir plitimas buvo ženklus 1980-90-ųjų metų fenomenas. Kokia jų kilmė, kokie veiklos metodai? Kodėl būtent anuo metu jos taip sėkmingai kūrėsi ir klestėjo? Toks drastiškas naujų judėjimų plitimas vertė ne tik dvasininkus, bet ir tikinčiuosius rimtai pažvelgti į anų laikų reiškinį, kuris vis labiau paliesdavo ir mūsų Lietuvą.

Religinės bendrijos *Tikėjimo žodis* ištakos sietinos su Evangeliniu judėjimu, pasaulyje prasidėjusiu XX a. 6-ajame dešimtmetyje. Šis judėjimas priskirtinas protestantų charizmininkų sąjūdžiui, kuris pripažįsta pagrindines krikščioniškas doktrinas ir pabrėžia Šventosios Dvasios dovanų svarbą tikinčiojo gyvenime. Iš to, kas pasakyta jau susidarėme vienokią ar kitokią įvaizdį. Siūlau persikelti dar trisdešimčiai metų atgalios ir įvertinti naujai atsirandantį religinį judėjimą ano laiko perspektyvoje.

1980 -1990 metai. Kiekvienam iš mūsų pakankamai aiški to meto Lietuvos padėtis. Žmonės pasiklydę kultūrinių ir socialinių pokyčių laikmetyje, daugelis neranda gyvenimo prasmės, jaučia dvasinį alkį, kurio nespėja ar nesugeba numalšinti Bažnyčia. Tam į pagalbą ateina naujos religijos. Kas sudaro pagrindą joms

išsikurti ir vyrauti?

Jų populiarumą nulemia dažnai psichologiniai, socialiniai arba kultūriniai ir ekonominiai faktoriai. Apžvelkim keletas priežasčių. Iš psichologinių galima paminėti nesaugumo ir baimės jausmą, kurį sukelia vertybių krizė, greiti visuomeniniai pokyčiai, kova už būvį. Žmogus jaučiasi bejėgis, jis lengvai pažeidžiamas ir jaučiasi vienišas bei nesuprastas, todėl ieško vadovo, kuris parodytų kryptį, įkvėptų pasitikėjimą savimi. Kitas aspektas – socialinės priežastys, susijusios su šeimos instituto krize. Nesantaika šeimose, skyrybos, abejingumas vienas kitam sudaro galimybę naujiems religiniams judėjimams kryptingai ir efektyviai veikti kompensuojant broliškumo, tarpusavio bendravimo ir supratimo stoką.

Ieškantys Dievo tampa sektų nariais, kadangi čia išsipildo jų noras skaityti Šventą Raštą, giedoti, šokti, emocionaliai išsikrauti, taip pat randa konkrečius atsakymus į jiems rūpimus klausimus. O ką besakyti apie pažadus apsaugoti nuo nelaimių, kančios, išgydytų ligų...

Svarbu ir tai, kad nauji religiniai judėjimai pasinaudoja silpnomis Bažnyčios sielovados ir krikščioniško gyvenimo pusėmis. Jos patraukia žmones ten, kur jaučiamas mažas tikėjimo dalykų pažinimas, stokojama kunigų ar apmireš religinis gyvenimas. Didelėse parapijose jos įkuria mažas grupes, kuriose žmogus labiau pajunta savo vertę. Čia jį pažįsta kiti nariai, jį myli, bendrauja, leidžia bendruomenėje atlikti kokias nors pareigas.

Štai panašiomis aplinkybėmis 1988 m. dalis jaunųjų sekmininkų ir kitų protestantiškųjų bendruomenių atstovų Vilniuje įkūrė naują bendruomenę, vėliau pasivadavusią *Tikėjimo žodžiu*.

Pradžioje *Tikėjimo žodžio* judėjimui Lietuvoje buvo būdinga sparti augimo dinamika ir žodyno bei elgsenos agresyvumas. Šio judėjimo lyderiai savo viešuose renginiuose ir konferencijose nevengdavo pasiūlyti iš visų kitų krikščioniškųjų konfesijų, vadindami jas „mirusiomis“, „persmelktomis religinės kontrolės dvasia“ ir pan. *Tikėjimo Žodžio* atstovai niekino katalikišką kultūrinį paveldą. Krikščionišką gyvenimą, pasak šios bendruomenės mokymo, reikėjo statyti ant visiškai kitų pamatų. Atsivertę į šią bendruomenę žmonės dažnai tapdavo priešiški bet kokiai visuomeninei veiklai, netolerantiški kitiems pažiūroms, dideli dėmesį skirdavo veiklai bendruomenėje.

Būtent šiuo laikotarpiu radikalčiai pasikeitė žiniasklaidos tonas – iš palankaus iki griežtai negatyvaus. *Tikėjimo Žodis* buvo kaltinamas visokiomis klaidomis ir netgi nusikaltimais, jo pavadinimas tapo sektos ir sektantizmo sinonimu. Buvo laikai, kai *Tikėjimo žodis* vienaip ar kitaip kalbėjo apie savo dvasinį išskirtinumą, kuris labiausiai buvo pabrėžiamas per tam tikrą mokymą, vadinamą *prosperity* – tikėjimo ir klestėjimo mokymą.

„Argi yra blogai pažinti kitokius tikėjimus?“ Tokį ar panašų klausimą, galime išgirsti šiandien, kai esame atviri tikėjimo paieškoms. Atsakant į šį klausimą gražiai tinka mūsų tautos šviešiuolio arkivyskupo Juozapo Skvirecko citata. Geras lietuvių kalbos žinovas, Senojo Testamento vertime išrinktosios Tautos nukrypimus į stambeldystę bei klaidatikystę įvardino vaizdingu „nuobodos“ žodžiu. Nuoboda – ne žiovulį kelianti nuobodybė, bet stebinantis dvasinis aklumas ir bukumas. Tačiau skaudžiausia, kai nuoboda valdo krikščytus Lietuvos vaikus.

Tikėjimo žodis unikalus ne tik ankstyvuojų sektantišku (vėlgi tai sociologinė, ne vertinamoji sąvoka) raiškos pobūdžiu, bet ir labai greitai įvykusiomis ir žymiomis transformacijomis, kurios judėjime įvyko per 20 jo egzistavimo metų. Todėl šiandien turime, geriau patyrinėjus, visai kitokį paveikslą.

Tad privalau paminėti ir teigiamas šios bažnyčios veiklos sritis. Šiuo metu TŽ vyriausias pastorius G. Saulytis rašo disertacinį darbą, o pati bendruomenė mezga vis tvirtesnius ir skaidresnius ekumeninius santykius su Lietuvos krikščioniškomis bendruomenėmis. Jų nariai įsitraukia į visuomeninę pilietinę veiklą, jie dalyvauja Krikščionių pilietinio veikimo centro veikloje. Nors TŽ lyderiai ir pamokslininkai patys save priskiria fundamentalistinei protestantizmo kryptiai, vis dėlto pokalbiuose su kitokių pažiūrų krikščionimis pastebima daugiau tolerancijos ir nuolankumo. TŽ, be kita ko, atsiskakė agresyvaus prozelitizmo

(kitų krikščionių atvertinėjimo į savo bendruomenę) praktikų. TŽ turbūt yra geras pavyzdys krikščioniškojo judėjimo, kuris susiklosčius palankioms aplinkybėms, gravituoja iš konfesinio uždaro ir izoliacijos vis didesnio atvirumo link. Šiuo metu ši mokymą galima apibrėžti kaip konservatyvios pakraipos charizminio judėjimo išpažinimą. Žinoma, kad kiekviena nauja bendruomenė kelia tam tikrą įtampą visuomenėje, todėl nesupratimai bei nesusipratimai galimi ir dabartyje, ir ateityje.

Štai taip trumpai norėjau su Tavimi, mielas skaitytoju, pasidalinti kai kuriomis mintimis ir pastebėjimais.

Vis dėlto krikščioniško tikėjimo pagrindas, kuris esąs turtingas savo vertybėmis, sudaro galimybes labiau atsiverti ir tradicijai, ir savitarpio supratimui, ir bendradarbiavimui.

Kl. Dovydas

Jubiliejinių pamaldų atminty

Pakviestas „Teesie“ redaktoriaus, norėčiau pasidalinti mintimis apie šių metų krikščionių vienybės savaitę sausio 25 d. vykusias ekumenines pamaldas Vilniaus šv. Jono bažnyčioje. Šiomet, šventėme jau 100-ąsias šios tradicijos besitęsiančias metines, kuomet Edinburge 1910 metais vyko pirmosios pamaldos už krikščionių vienybę.

Norėjęsi pradėti nuo to, jog į jas vykau nusiteikęs tradiciškai, nes, rodos, nieko jose naujo nepamatyti ir neišgirsi. Visgi renginys skatina susimąstyti, ką mes turime ir galime padaryti, kad rastųsi krikščionių vienybė, kurios, kaip savo pamoksle citavo kardinolas A. J. Bačkis, taip troško pats Jėzus. Po šios savaitės, deja, reikia pasakyti, kad mažai kas pasikeičia, viskas lieka po senovei, nepaisant to, kad kiekvienas turėtume kažkaip prisidėti

prie šio mūsų Viešpaties ir visos Bažnyčios troškimo. Tą troškimą kiekvienas nešiojamės giliai savo širdyje, tačiau jo realizuoti jau nebeįstengiame.

Šiame susitikime, jau nuo pat pradžių Šv. Dvasios buvau įkvėptas melstis. Jos šaukėmės Taizė giesmė „Veni Sancte Spiritus“, kuria ir prasidėjo pamaldos. Kviestis šv. Dvasią ragino ir mūsų ganytojas, kad Jos lydimi galėtume matyti ir pažinti Jėzų, kaip tie Emauso mokiniai, kurie būtent dėl Šv. Dvasios stokos ir negalėjo atpažinti savo Mokytojo. Panašiai ir Šv. Paulius, kurio atsivertimo dienos minėjimas gražiai sutapo su šiuo renginiu, klaidžiojo tamsoje, kol Kristaus šviesos apšviestas, atsivertė ir nuveikė didžius Dievo darbus Bažnyčioje.

Panašiai nutinka ir mums, kai nematome Jėzaus, esančio tarp mūsų ir veikiančio kartu su mumis įvairiose Bažnyčios konfesijose. Nes Jis yra mūsų Viešpats - Galva, o mes visi - Jo kūno nariai. Taigi skaitant Dievo žodį bei klausant mūsų ganytojo žodžio, buvome pakviesti asmeniniam atsivertimui. Džiaugiausi žvelgdamas tikėjimo akimis, matydamas, kad Jėzus yra su mumis visais ir keliauja su savo Bažnyčia, kaip su tais Emauso mo-

kiniais, jog ir mes esame šių dalykų liudininkai.

Norėčiau pasidalinti dar vienu gražiu dalyku, kuris prisidėjo prie šio nedidelio mano širdies užsidegimo šių pamaldų metu, kurį būtų galima palyginti su Emauso mokinių išgyvenimu, kuomet jų širdys buvo užsidegusios po susitikimo su Jėzumi. Man buvo džiugi staigmena šiose pamaldose išsvysti pažįstamą stačiatikių bažnyčios kunigą.

Šį dvasininką pažįstu iš anksčiau. Dar būdami studentai kartu dalyvavome katalikų ir stačiatikių jaunimo stovyklose. Dabar tėvas Denis dirba vikaru Kalvarijų gatvėje esančioje Šv. Mykolo cerkvėje. Buvo įdomu išgirsti jo pasidalinimu apie Maskvos kunigų seminariją, kurią jis neseniai baigė. Ten seminaristai taip pat yra išleidžiami po pietų į miestą iki 18 val. Jiems reikia sugrįžti į vakarines pamaldas. Ir jei nėra grįžtama laiku, vadovybė jaučia pareigą paakinti laikytis dienvakarės. Dėl didelio besiruošiančių kunigybei skaičiaus, prasižengę ne visada likdavo pastebėti, ypač kai seminaristai grįždavo savaitgaliais iš pasimatymų su savo merginomis. Vienas iš seminaristų rūpesčių yra iki kunigystės šventimų susirasti sau tinkamą žmoną. Pasaulis eina į priekį, Maskvos kunigų seminarija irgi. Pasitelkiant šiuolaikines technines priemones, prie įėjimų į seminariją buvo įmontuotos kameros. Dabar visi seminaristai fiksuojami ir vėluoti niekam nekyla noras. Įdomu buvo sužinoti, jog Lietuvos stačiatikiai, panašiai kaip ir mes, kasmet organizuoja Vilniuje jaunimo dienas, kur susirenka jaunimas iš įvairių Lietuvos stačiatikių parapijų. Ten jie turi bendrus užsiėmimus, sporto turnyrus, įvairias viktorinas religine tema, aišku, ir bendras pamaldas. Kartu rengia ir piligriminius žygius. Kunigas papasakojo apie piligrimystę Lenkijoje, šalia Balstogės miesto į kryžių kalną, kur piligrimai, panašiai kaip ir Lietuvoje, ateidami atneša ir palieka savo kryžius kartu su intencijomis.

→

Besitęsiant pokalbiui kilo idėja, jog būtų galima ateityje suorganizuoti ir mūsų jaunimui ekumeninį piligriminį žygį, kurio metu galėtume išgyventi Emauso mokinių patirtį. Žinoma, visa tai suorganizuoti nebūtų paprasta, bet vilčių esama. Prisiminėme praeitais metais mūsų seminarijoje vykusias ekumenines futbolo varžybas, kuriose dalyvavo ir stačiatikių bendruomenės komanda.

Baigti šį pasidalinimą norėtusi malda, kurią kartu su ganytoju kalbėjome pamaldų metu, prašydami širdies atsivertimo ir Šv. Dvasios veikimo. Būtent Jos veikimas ir įkvepia krikščionių vienybės darbą mumyse, kad galėtume bendradarbiauti ir labiau gyventi pagal Evangeliją. Kad būtume dėmesingesni vieni kitiems, patarnautume siekdami vienybės, kurią liudijo Kristus.

Dieve, mes pasitikime Tavimi, Tau garbė ir padėka už Jėzaus pažadą: „Ir štai aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos“. Tu žinai mūsų abejones, kurios aplanko mūsų širdis kelyje į krikščionių vienybę. Sekdami 1910 metais vykusios Edinburgo konferencijos ekumeninių pamaldų pradininkų pavyzdžiu, prašome: duok drąsos kartu atskleisti mūsų baimes ir suteik aiškumo, atgaunant pasitikėjimą vykdam Tavają valią 2010 metais. „Veni Sancte Spiritus, tui amoris ignem accende“ (Šv. Dvasia ateik, savo meilės ugnim nuženk).

IŠ KLEBONIJS PALĖPĖS...

Sumanus klebonas

Parapija N. jokiū būdu negalėjo, ar nenorėjo išmokėti skolų, kurios buvo padarytos statant bažnyčią. Klebonas vieną kartą pradėjo pamokslą šitokiu pasakojimu: - „Gyveno didelis voras. Jis norėjo išausti gražų voratinklį, bet negalėjo surasti ramios vietelės, kur galėtų tą darbą be jokio pavojaus padaryti. Mėgino voras užtiesti tinklą po stogu, bet sutrukdė žvirbliai, paskui nurėpliojo jis prie lango, bet vėjas sunaikino jo darbą. Dabar voras įlindo į bažnyčią, su didele viltim pradėjo tiesti voratinklį prie klausyklos, bet vienas vyrukas laike išpažinties mostelėjo su ranka ir sunaikino jo tinklą. Po to voras per laiptus atsидūrė net ant sakyklos, nes žinojo, kad klebonas yra geras, ramus žmogus ir nemosikuoja, sakydamas pamokslą, rankomis. Ir vėl nelaimė! Vieną sekmadienį užlipo sakyti pamokslą jaunas, karštas kunigėlis ir mosuodamas rankomis sugadino tinklą. Pagaliau gudrus voras prilindo prie aukų dėžutės (skarfonkos), ant kurios buvo užrašyta: „Aukos (apiera) bažnyčios skoloms padengti“. Čia voras ramiai sau mezgė ir mezgė gražų tinklą virš skrynūtės. Ir čia jis rado tą vietą, kurios ilgai ir veltui kitur ieškojo. Tinklas savaitę ir mėnesį buvo nepalietas (nepakliudytas). Dar ir dabar galima matyti visai sveiką tą tinklą“.

Parapijiečiai suprato klebono mintį ir pasirūpino apmokėti bažnyčios skolas.

V. P. Mur („Vilniaus Aušra“, Nr. 4, 1933 m.)

Daugiau katalikiškos drąsos!

Gyvename laikotarpy, kada ne tikitai kitatikiai ir visokio plauko bedieviai, bet ir patys katalikai prisideda prie šmeižimo Katalikų Bažnyčios. Šiandien turime nemažą skaičių „metrikinių“ katalikų, kurie pagirdę kokį nors liūdną atsitikimą Katalikų Bažnyčios gyvenime labai nori papasakoti jį kitiems nežiūrėdami į tai, kas per vienas yra tas, kuriam pasakoją.

Pasakoja jie protestantams, pravoslavams, o taip pat ir žydams. Kad taip iš tikrųjų yra, aiškiai rodo mums nors ir šitas atsitikimas.

Per Didįjį karą viename Besarabijos miestelyje drauge su karininkais valgė pietus ir kapelionas. Vienas karininkas pradėjo

pasakoti juodus, blogus darbus kažkokio kunigo. Ar tie juodi, blogi darbai buvo tikri ar pramanyti, to aš nežinau. Bet kas įdomu, kad šitas karininkas užbaigdamas savo pasakojimą su šypsena pridūrė: „- Tokia tai yra toji šventoji Katalikų Bažnyčia“. Tas pasakojimas, žinoma, labai nudžiugino visus prie stalo sėdinčius karininkus žydus.

Išklaušęs viso pasakojimo, kapelionas paklausė to karininko: „- Ar Tamsta esi katalikas?“. „- Taip“ – atsakė karininkas. „- Gerai, tad pasakyk man Tamsta, – tęsė toliau kapelionas -, kaip pavadinti tokį sūnų, kuris labai stengiasi surasti pas savo motiną kokią nors silpnybę, o suradęs bėga tuojaus pas kaimynus, kurie nekenčia jo tėvų, ir trindamas iš džiaugsmo rankomis šaukia: ar žinote, kokia mano motina, ji tai ir tai padarė!“

Suprato visi karininkai, ką norėjo kapelionas per šitą palyginimą pasakyti. Nemaaloni tylą buvo atsakymas kapeliono užklausimui.

Todėl ir mes atsiradę tokių „metrikinių“ katalikų tarpe ir gir-dėdami, kaip jie šmeižia Bažnyčią, užčiaupkime jiems burną, paklause: kieno jie yra vaikai.

Kl („Vilniaus Aušra“, Nr. 9, 1933 m.)

Miegas

Tavo guolis tebūna daugiau kietas, negu minkštas. Antklodė tebūna lengva ir ne per daug šilta. Pabudęs rytą, nesivartyk lovoj, nes tuoj pasidarysi tingus. Tavo taisyklė tebūna tokia: „Anksti į lovą; anksti iš lovos“.

Miegas yra reikalingas tiek pat, kiek ir valgis. Dienos darbai mus nuvargina, miegas pašalina nuovargį ir duoda mums naujų jėgų.

Jaunam žmogui reikia kasdien miegoti 8 arba 9 valandas. Sveikiausias miegas yra prieš vidurnaktį. Taigi nereikia šito laiko trumpinti šokiais, baliais ir pasikalbėjimais. „Tauta, sako vienas rašytojas, kuri eina gult 10 val., tuoj kitas pralenks“. Prieš einant gult, reikia tinkamai poilsiu pasiruošti. Vieną arba dvi valandas prieš miegą nieko nevalgyk, negerk stiprių gėrimų (pvz., arbatos, kavos, degtinės ir pan.), nedirbk sunkaus darbo. Po vakarienės geriausiai valandėlę pasikalbėti, pasiskaityti, pažaišti ir, prieš gulant, pasimelsti, padaryti sąžinės sąskaitą (priminti dienos nusikaltimus), nes nežinai ar atsikelsi po nakties, kad nenueitum į Dievo teismą neprisiruošęs.

MANO PARAPIJOS PORTRETAS

Visada gera švesti Velykiuose...

Taip, jūs visiškai teisingai perskaitėte šio mažo straipsnelio pavadinimą. Ir gera, ir švesti, ir Velykiuose. Tikriausiai, jau iškilo klausimas, kas per daiktas tie Velykiai? Iš pirmo žvilgsnio

galima pamanyti, kad tai susiję su Velykomis, gal net su Velykų bobute. Jei taip pamanėte, esate šiek tiek teisūs.

Nors už lango baltaskarė žiema ir keliai provėžuoti, noriu pakviesti trumpai nusikelti į paslaptinguosius ir visiems mažai žinomus Velykius. Kviečiu sužinoti kaip Velykiai susiję su Velykomis.

Kadai Velykiuose yra buvęs Velykių dvaras. Dabar, menantys dvaro laikus, telikę plyni laukai ir akmeninė bažnyčia ant Aluntės upelio kranto. Net ir rašytiniai šaltiniai teigia, jog nėra žinoma kelintais metais įkurtas Velykių dvaras, tačiau žinomi to dvaro valdytojai – Juozapavičiai. Vilniaus apygardos teisėjas Vincentas Juozapavičius iniciavo ir fundavo bažnyčios statybą. Šis žmogus norėjo pastatyti savo tėvų ir žmonos atminimui koplyčią ant jų kapų. Vilniaus vyskupo Klungevičiaus ir Dvasinės kolegijos nutarimu 1837 metais dvariškiui išduodamas leidimas koplyčią statyti. Netrukus darbai pajudėjo į priekį ir 1838-39 metais koplytėlė buvo baigta. Dvariškis rūpinosi, kad koplytėlėje darbuotųsi nuolatinis kunigas. Taip ir įvyko. Kunigai, vadinami dvaro kapelionais, buvo apgyvendinti dvare ir dvarininko išlaikomi. Tuometinė koplyčia kunigų rūpesčiu nuolat dailinta ir gražinta. Dėl žmonių gausos ir noro įsteigti Velykių parapiją, 1909 – 1910 nuspręsta koplyčią padidinti. Koplyčia pailginta 12 metrų mūru, iš abiejų pusių pristatytos šoninės koplytėlės. Fasade iškilo akmens ir plytų mūro bokštas. Virš presbiterijos pristatytas mažas bokštelis su kryžiumi. Dar prieš Pirmą pasaulinį karą Šiauliuose buvo padirbdinti bažnyčios altoriai. Juos pagamino skulptorius ir menininkas Zaborskis. Pagaliau 1926 metais, kunigo F. Eremino dėka, Velykiai tapo parapija, kuri priklausė

ir tebeprisklaido Panevėžio dekanatui. Parapijiečių džiaugsmui 1931 metais vyskupas Kazimieras Paltarokas konsekrovo Velykių parapijos bažnyčią, suteikdamas jai šv. Andriejaus titulą. Taigi, šioje bažnyčioje yra švenčiami šv. Andriejaus atlidai. Tikintieji taip pat nuo seno pamilo ir šv. Antano atlidus.

Bažnyčia - eklektinio stiliaus, kryžminio plano. Viršuje yra trikampiai frontonėliai ir sudėtinga smailė su cementiniu kryžiumi. Visos bažnyčios sienos yra akmens mūro, netinkuotos. Tinkuoti tik piliastrai ir degtų plytų karnizai. Visa bažnyčia aptverta akmens mūro tvora, kuri dar mena dvaro grožį.

Bažnyčios viduje puikuojasi ažuolinis keturių pakopų didysis altorius, papuoštas šv. Petro ir Pauliaus skulptūromis. Virš didžiojo altoriaus esantis vitražas, vaizduojantis šv. Andriejų, primena bažnyčios titulą. Vitraže pavaizduotas su kryžiumi už pečių stovintis apaštalas. Menotyrininkų teigimu, šis vitražas yra sukurtas Varšuvos šv. Luko studijoje, sumontuotas iš stambaus stiklo gabalų - vertingas XIX – XX amžių sandūros profesionalios dailės pavyzdys.

Luko studijoje, sumontuotas iš stambaus stiklo gabalų - vertingas XIX – XX amžių sandūros profesionalios dailės pavyzdys.

Bažnyčią puošia penki altoriai - didysis ir keturi šoniniai: Mergelės Marijos, Jėzaus širdies, šv. Antano Paduviečio ir „Pieta“. Iš visų meno kurinių reikėtų išskirti paveikslą „Pieta“, sukurtą nežinomo autoriaus XIX amžiaus pradžioje. Paveikslas padengtas metaliniu apvaisu ir purpurine medžiaga. Ant paveikslo kabo šeši votai su padėka Mergelei Marijai, bylojantys apie įvykusius stebuklus.

Mieli skaitytojai, turbūt jums kilo klausimas, o kuo gi svarbi ši paprasta, nieko neišsiskirianti kaimo bažnytelė man? Atsakysiu labai paprastai. Velykiuose aš užaugau. Ne tik dvasia, bet ir kūnu. Šioje bažnyčioje brendo mano tikėjimas. Išmokau mylėti Dievą, mylėti žmogų. Ir svarbiausia – čia radau Draugą. Štai kodėl

man labai brangi vidury laukų tebestovinti apsupta medžių šv. Andriejaus bažnytelė.

Ir visgi, ar Velykiai ir Velykos kaip nors susiję? Paprasta. žmonės į šią bažnytelę traukia ne tik noras bendrauti ir susitikti su giminaičiais, draugais ar pažįstamais, bet visų svarbiausia - troškimas švesti Velykas! Kiekvieną sekmadienį.

DVASINIAI SKAITYMAI

FREDERICK BUECHNER

PALAIMINIMAI

Mt 5, 1–12

Įsivaizduokime, kad nieko nežinome ir kas nors mūsų paprašo atspėti, kokius žmones Jėzus atrinktų kaip vertus ypatingo pagyrimo. Mums kiltų pagunda spėlioti apie vienokius ar kitokius dvasios milžinus – žmones, pasižyminčius neprilygstama moraline, dvasine, žmogiška ir visokia kitokia reputacija. Taip galvodami klystume. Gal Jėzus jų nepasirinktų todėl, kad manytų, jog šie žmonės gali kuo puikiausiai apsieiti be to paskatinimo, kurį suteiktų jo pagyrimas. Galbūt jis nepasirinktų jų todėl, kad jam nepasitaikė proga tokius žmones pažinti. Kad ir kaip būtų, verčiau atkreipkime dėmesį į tuos, kuriuos jis pasirinko.

Ne dvasios milžinus, bet „turinčius vargdienio dvasią“, kaip jis juos pavadino, tuos, kurie, dvasiškai kalbant, absoliučiai neturi ko duoti ir absoliučiai viską gali priimti, kaip Sūnus palaidūnas, pasakęs savo tėvui: „Nesu vertas vadintis tavo sūnumi“ tik tam, kad pirmą kartą gyvenime atrastų visa, ką jam davė tėvo turėjimas.

Ne aukščiausios kategorijos tikinčiuosius, kurie moka džiūgauti net ir kentėjimų apsupty, bet tuos, kurie aprauda savąją kančią, nes žino, kad didžia dalimi patys ją užsitraukė, aprauda ir kitų žmonių kančią, nes tik taip pasijunta sėdį su jais vienoje valtyje. Ne stipriuosius, bet romiuosius, romiuosius švelnumo prasme, t.y. ne mėmes, bet tokius kaip Čarlis Čaplinas, mažasis valkata, kuris leidžiasi mindomas pasaulio ir vis vien lieka žvituris ir nesumišęs ir kuriam dar nežinia kaip pavyksta padaryti pasauli žmoniškesnį.

Ne tuos, kurie yra dori, bet tuos, kurie tikisi kada nors tokie tapti, o kol kas gerai suvokia, kad atstumas, kurį dar reikia įveikti, yra didesnis už tą, kurį jau nukeliavo.

Ne išpūdingų pergalių prieš pasaulyje siaučiantį blogį laimėto-

jus, bet tuos, kurie tą blogį mato ir savyje kiekvieną kartą šukuodamiesi priešais veidrodį vonios kambaryje, o pastebėję jį kituose, būna gailestingi ir taip turbūt laimi didesnę pergalę.

Ne visišką tyruolius, bet, Jėzaus žodžiais tariant, „tyraširdžius“, t.y. tuos, kurie gali būti apskretę, išsivolioję purve, bet kažkokiu būdu išlaikę nepaliestą vidinį švarumą ir nekalumą.

Ne tuos, kurie būtinai atrado taiką su visa jos pilnatve, bet tuos, kurie būtent dėl to stengiasi kaip įmanydami ją kurti visur, - taiką su savo artimaisiais ir su Dievu, taiką su pačiais savimi.

Pabaigai Jėzus pasilaukė tuos, kurie šliejasi prie Dangaus net ir tada, kai paskutinis kvailys mato, kad jie pralaimi, o visa, ką gauni už savo žūtbutines pastangas, yra skausmas. Žvelgdamas į besiklausančiųjų veidus, jis pirmą syk jiems tiesiai ištarė: „Palaiminti jūs“.

Galite įsivaizduoti, kaip jie žvalgosi atgal į jį. Jų tikrai nepavadintum aukštos klasės draugija: daugiausia valstiečiai ir žvejai, ganėtinai nuskurę, ne kažin kokių protinių gabumų. Nepašū, kad tarp jų būtų bent vienas didvyris. Jie klausosi net išsižioję. Jų antakiai suraukti iš susikaupimo.

Jis jiems sako, kad jie palaiminti, kada dėl jo juos aptalžys kumščiais ir iškeiks paskutiniaisiais žodžiais. Ne jo, bet jų laukiantys sunkumai jam rūpi, kada jis kalba jiems iš savo romios, gailestingos ir tyros širdies.

“Mažoji Studija”

OREMUS...

Kiekvieną...

Kiekvieną dieną pradėsiu karšta malda.

Kiekvieną darbą iš ryto pavesiu Dievui.

Kiekvieną džiaugsmą aukosiu Aukščiausiam.

Kiekvieną kentėjimą ir nemalonumą pavesiu kenčiančiam Išganytojui.

Kiekvieną artimą gerbsiu.

Kiekvieną varguolį sušelpsiu bent geru žodžiu.

Kiekvieną dieną baigsiu sąžinės apyskaita.

(Iš „Vilniaus Aušra“, Nr. 9, 1933 m.)

Kas reikia tuojau daryti?

Tuojau pasiduok Dievo malonės veikimui.

Tuojau pasipriešink pagundoms.

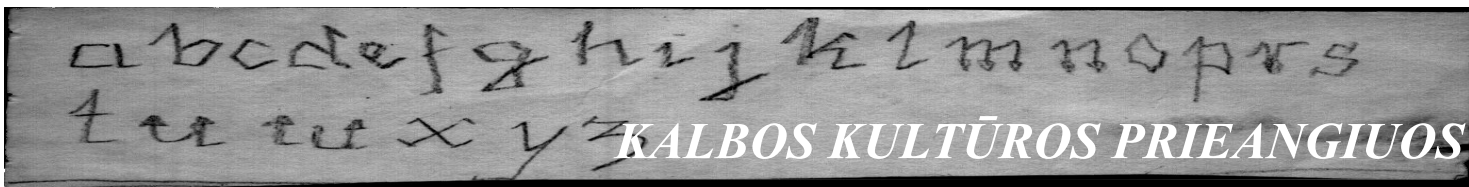
Tuojau atsikelk, jei pakliuvai nusidėjiman.

Tuojau dovanok, jei kas ižeidė širdį.

Tuojau artimui padėk nelaimėje.

Tuojau neteisėtai įgytą daiktą atiduok.

(Iš „Vilniaus Aušra“, Nr. 3, 1932 m.)

Diak. Mykolas Žmogus gali nugyventi visą gyvenimą ir negirdėti daugelio mokslo sričių terminų. Tačiau informacinių technologijų terminija yra išimtis: ji tapusi mūsų kasdienybe. Nedaugelis yra tokių, kurie visai nieko negirdėjo apie internetą. Tačiau, nors ir labai daug žmonių naudojami internetu, paprašius paaiškinti, kuo

skiriasi sąvokos *internetas* ir *žiniatinklis*, ne kiekvienas tai galėtų. Tokio pasimetimo priežastis labai paprasta – daugelis žiniatinklį laiko interneto sinonimu. Vis dėlto taip nėra – anglų kalboje vartojami du terminai: *Internet* (internetas) ir *World Wide Web* (mūsiško *žiniatinklio* atitikmuo), kurių skiriasi ne vien turiniai, tačiau net ir atsiradimo laikas: internetui pradžia suteikė JAV gynybos tikslams sukurtas kompiuterių tinklas 1969-aisiais, ilgainiui apjungęs kitus tinklus ir tapęs bendrinium žodžiu. Tuo tarpu žiniatinklis yra visa karta jaunesnis – gimęs 1989 m. Šveicarijoje, norint sukurti duomenų bazę su tekstiniais saitais, kurie padėtų mokslininkams visame pasaulyje sparčiai keistis informacija. Taigi žiniatinklis yra tik svarbiausias interneto komponentas, ir jokiū būdu ne tos pačios reikšmės žodis.

Lietuvoje nuo 2003 m. *Web'ą* siūlyta vadinti *žiniatinkliu*. Tai tikrai gražus terminas, tačiau jis nuveda mūsų mintis į šalį ir klaidina, nes išgirdus šį žodį natūraliai prieš akis iškyla juo

įvardijamas turinys – žinių tinklas. Tačiau ar *Web'as* yra vien tik žinios? Kiekvienam iš mūsų teko sklaidyti visame pasaulyje laikomus dokumentus, atsisiųsti elektronines knygas, bendrauti, klausyti muzikos, prižiūrėti gyvulius ir augmeniją virtualiose fermose. Štai ir atradome, kad *WWW* turinys yra ne tiek žinios (žinojimo rezultatas, naujienos), kiek informacija, duomenys ir paslaugos. Todėl terminas *žiniatinklis* keistinas terminu *saitynas*, kuris nebeišreiškia tik vieno turinio, bet žymi tinklą, po kurį galima naršyti naudojantis saitais, naudotis paieškos sistemomis reikalingai informacijai rasti, parsiūsinti tinklalapius, atlikti įvairius kitus darbus, susijusius su duomenų mainais.

Tad kūrybingo naršymo visuotiniame (tik ne *globaliame*) tinkle, keičiantis informacija ir besidžiaugiant sparčiu šviesolaidiniu (ne *šviesolaidžiu*) ryšiu!

KNYGŲ LENTYNOJE

Julius Sasnauskas
Giedrė Kazlauskaitė

POSTILĖS

Postilės Julius Sasnauskas, Giedrė Kazlauskaitė. – Vilnius: Tyto

Miela smulkmena, jog pažįstame šios knygos bendraautorius, su *postilėmis* suartina, be didesnių pastangų jas prijaukina. Tai puiki knyga prakalbinanti ir saulei tekant, ir leidžiantis. *Postilių* neperskaitysi vienu įkvėpimu, vienu prisėdimu. Gal todėl „Šiaurės Atėnai“, kurių nekantriai

laukdavau ant stalelio bibliotekoje, šias sekmadienių Evangelijos homilijas dozavo po truputį. Kiekviena homilija panardina į neišsiamiamą Evangelijos pasaulį, kaskart atsiveriančia kitomis spalvomis, kaskart suskambančia kitokia gaida. Autoriai prabyla apie Gerąją Naujieną per savo patirtis, šiandienos kalba. Turbūt todėl jų įžvalgos ir prasiskverbia tiesiai į širdį. Labai subtiliai, ne retai - tarp eilučių...

Iš pažiūros skirtingų gaidų, kunigo pranciškono ir pasaulietės, sąskambis sukuria darnų akordą, kuriuo muzikinis kūrinys anaipol nesibaigia... Šioje penklinėje nerasime finalinio brūkšnio, žyminčio kūrinio pabaigą. Dievo Žodžio ir *Postilių* įkvėptas, skaitytojas tęsia pradėtą dialogą – Dievo ir žmogaus melodiją.

Kl. Mozė

SEMINARIJOS KRONIKA

01 07 Po Kalėdų atostogų iš visokiausių kampelių sugužėjome į seminariją. Išsiilgę namų jaukumo, lovų šilumos, bendrakursių bendrystės ir, aišku, mokslų. Perfrazavus vieną dainą: „Nes niekada mums mokslų nebus per daug“...

01 08-13 Seminarijoje vyko pastoracinė savaitė. Pabuvojome Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino batalione, kur per rikiuotės aikštę ir per presbiteriją nevalia nevalytais batais ir bet kada žingsniuoti. Dvi viešnios iš Kauno Caritas pasidalino savo patirtimi apie darbą su žmonėmis, tapusiais prekybos žmonėmis ir prostitucijos aukomis. Deja, jokios organizacijos, besirūpinančios ypatingo pobūdžio aukomis - klierikais, nėra. Išskyrus pačią seminariją, aišku.

Kitą dieną besisvečiuojantis egzorcistas kunigas Arnoldas mokė kaip atpažinti apsėstuosius savo tarpe. Pamatai ką žiovaujantį mąstymo metu, žinok - miego demono apsėstas.

Pranciškonas kunigas Arūnas – kalinių, nuteistų iki gyvos galvos kapelionas – prisipažino ir pats esąs nuteistasis iki gyvos galvos, kaip ir visi mirtingieji. Tarp įvairiausių patarimų dirbujantis su kaliniais, vienuolis prasarė, jog kaliniais visgi nereikėtų per daug pasitikėti, nes dažnai anie yra neprognozuojami. O štai kunigas Arūnas laisvai vaikšto mūsų seminarijos koridoriais...

Gailestingą Jėzų sesuo pasidalino išvalgomis iš sunkių ligonių pastoracijos. Taip pat pasidžiaugė žinia apie pirmuosius slaugos namus mirštantiesiems ir Lietuvoje. Leliūmai leliūmai, kokie gražūs tie namai! Mes su visais kartu minėsim juos geru žodžiu.

Galiausiai vykome į mokyklą dalintis savo pasaulimo istorijomis su mokiniais. Pašaukimas - ne vežimas, pora žodžių ir gana. O jau ką Dievas nusiziūrėjo, to nė su kočėlu nuo seminarijos durų nenuvarysi.

01 12 Sausio 13-sios minėjimas. Po šv. Mišių Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, vakarą praleidome su tauta.

01 14 II semestro paskaitų pradžia. Džiaugiamės, atsidžiaugti negalime...

01 16 Seminarijos auklėtinių „pradavimo“ diena. Šiomet ant iškilmingo raudonojo kilimo krito septyni mūsų broliai. Priėmę šventimų malonę, naujieji diakonai netrukus pakels sparnus tolimajam skrydžiui į platųjį pasaulį, ištroškusį Gerosios Naujienos liudytojų.

01 18-25 Visą savaitę karštai meldėme krikščionių vienybės. Teveda ši malda ir mus į didesnę tarpusavio supratimą. Viliamės, kad ši malda išliks veiksminga ir sesijos metu. Gal dėstytojas parašys pažymį, pavyzdžiui, ne už gražias akis, bet už tai - kad esame katalikai. Kaip būtų simboliška ir gražu...

01 22 Seminarijos gyventojai (klierikai ir vadovybė) svečiavosi pas Vilniaus „Tikėjimo žodis“ bendruomenę. Broliai Kristuje nustebino savo atvirumu ir svetingumu. Kaip tikri broliai, netgi atradome tam tikrų ryšių. Štai į seminariją kažkokių paslaptingu būdu patekęs lapelis su giesme „Pakilk ir šviesk“, grįžo pas juos kompaktu „Tu gimei iš Mergelės“ pavidalu.

01 25 Ekumeninėms pamaldoms sutapus su šv. Pauliaus atsivertimo švente, kiekvienos konfesijos krikščionis turėjo puikią progą naujai išgyventi atsivertimą. Tai vakaras, kai galime ir save parodyti, ir į kitus pavežėti.

01 25-29 Akademinių skolų likvidavimo savaitė. Puiki galimybė dėstytojams ištaisyti kažkada padarytas klaidas.

01 31 Propedeutiniame kurse jau ne pirmą kartą lankėsi Pilypas su savo kursu. Garbingi sveteliai svečiavosi tris dienas ir tris naktis.

Parengė metraštininkas klierikas Arūnas

Redaktorius: Mozė Mitkevičius

Bendradarbis: Egidijus Tubelis

Fotografas: Danielius Narkun

Mūsų adresas:

Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija

Kalvarijų g. 325

LT – 08420 Vilnius

tel. (8 – 5) 279 62 77

www.seminarija.lt